

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobkyně: **M. L.**, zast. JUDr. Josefem Skácelem, advokátem, se sídlem Londýnská 55, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2020, č. j. 1482863/20/2008-80541-108868, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2022, č. j. 15 Af 11/2020-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 2. 2020, č. j. 1482863/20/2008-80541-108868, zamítl návrh na zastavení daňové exekuce, který žalobkyně odůvodnila zánikem práva vymáhat nedoplatek na dani, nezákonným důvodem vydání exekučního příkazu (účelem mělo být pouze přerušování lhůty pro zaplacení daně) a faktickou nevykonatelností exekuce, jelikož je příjemcem starobního důchodu ve výši, která nepodléhá exekučním srážkám.

[2] Žalobkyně napadla výše označené rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve které namítla, že exekuční příkaz srážkami ze mzdy nebo jiných příjmů ze dne 30. 11. 2015, č. j. 7145771/15/2008-80541-108868, byl nicotný a fakticky neuskutečnitelný, jelikož výše starobního důchodu neumožňovala podlužnici České správě sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) plnit povinnost uloženou exekučním příkazem. Pokud přitom bylo účelem zahájení exekuce pouze přerušování běhu lhůty podle § 160 odst. 2 zákona č.

280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), nemohlo mít účinek přerušení běhu lhůty pro zaplacení daně. Ani po pěti letech od zahájení exekuce se přitom výše důchodu žalobkyně nezměnila natolik, aby bylo možné srážky provést.

[3] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 15. 2. 2022, č. j. 15 Af 11/2020-38, žalobu zamítl. Předně neshledal nicotnost exekučního příkazu z důvodu jeho faktické neproveditelnosti. Exekuční příkaz byl vydán orgánem, který měl k tomu pravomoc, netrpí žádnými nedostatky formy a je zcela určitý. Zároveň není jeho provedení absolutně nemožné ani trestné a netrpí ani jinými judikaturou vymezenými nedostatky, které by způsobovaly jeho nicotnost.

[4] Ačkoliv žalobkyni vyplácený důchod nepřevyšuje nezabavitelnou částku, tato skutečnost podle aktuální právní úpravy není důvodem pro zastavení exekuce. Nelze proto podle městského soudu ani analogicky využít postup podle § 290 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a daňovou exekuci zastavit, jelikož takový postup by byl možný jen tehdy, pokud by daňový řád neobsahoval vlastní speciální úpravu důvodů zastavení daňové exekuce. Městský soud přitom ve shodě s žalovaným neshledal ani jiné důvody pro zastavení daňové exekuce.

[5] Nedůvodnou shledal městský soud také námitku týkající se prekluze lhůty pro placení daně ve smyslu § 160 daňového řádu. V posuzovaném případě správce daně sledoval při vydání exekučního příkazu legitimní cíl (placení daní) a z ničeho nevyplývá, že by se snažil jen o prodloužení lhůty pro placení daně. Exekučnímu příkazu proto nebylo možné odeprít účinek spočívající v přerušení prekluzivní lhůty pro placení daně, jak to ve výjimečných případech umožňuje judikatura Nejvyššího správního soudu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla tento rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž označila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[7] Stěžovatelka předně namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ve vztahu k vypořádání žalobní námítky, zda mohl exekuční příkaz přerušit prekluzi lhůty pro placení daně či nikoliv. Nikterak totiž neodůvodňuje, proč nebylo podrobeno přezkumu jednání správce daně spočívající v tom, že vydal exekuční příkaz až těsně před uplynutím lhůty a proti starobnímu důchodu, o němž věděl, že z něj nelze provádět srážky. Stěžovatelka v této souvislosti uvádí, že jediným důvodem vydání exekučního příkazu bylo přerušení lhůty pro placení daní bez zjevného úmyslu vymoci daňový nedoplatek, čímž by dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nedošlo k přerušení lhůty pro zaplacení daně a tato by již dávno uplynula marně.

[8] Stěžovatelka dále namítá, že exekuční příkaz je nicotný, jelikož podlužnice ČSSZ uložený příkaz provádět stanovené srážky z důchodu s ohledem na jeho výši nemohla splnit. Exekuční příkaz tedy byl fakticky neuskutečnitelný, což vyvolává jeho nicotnost podle § 105 odst. 2 písm. b) daňového řádu. Správce daně jí rovněž nebyl oprávněn uložit stejnou povinnost dvakrát. K potenciálu budoucí vymahatelnosti dlužné částky v tomto případě nelze přihlížet. Exekuční příkaz proto nemohl mít pro svoji nicotnost právní účinky, včetně přerušení prekluzivní lhůty podle § 160 odst. 2 daňového řádu.

pokračování

[9] Z výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že městský soud věc posoudil správně. Správce daně zahájil vymáhání daňového nedoplatku standardním způsobem. Neuskutečnitelnost exekuce srážkami ze mzdy může být pouze dočasná, a to zejména s ohledem na valorizaci důchodů nebo jednorázové doplatky k důchodu. Žalovaný vydal pouze jeden exekuční příkaz č. j. 7145771/15/2008-80541-108868 a není pravdou, že by podlužníci uložil dvakrát stejnou povinnost. Nelze tak souhlasit s tím, že by vydání exekučního příkazu v posuzovaném případě nemělo účinky podle § 160 odst. 2 daňového řádu. S ohledem na tyto skutečnosti navrhuje žalovaný, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost byla podána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) s. ř. s., jak již bylo zmíněno.

[12] Podle písmena a) zmíněného ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*. Podle písmena b) téhož ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost*. Podle písmena d) stejného ustanovení *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, kterou stěžovatelka spatřuje v tom, že se městský soud nevypořádal se všemi jejími argumenty ve vztahu k žalobnímu bodu, podle něhož vydáním exekučního příkazu v posuzovaném případě nemohlo dojít k přerušení prekluzivní lhůty pro placení daně ve smyslu § 160 daňového řádu.

[14] Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Podle konstantní judikatury však není povinností soudu reagovat na každou dílčí

argumentaci účastníka řízení, pokud se vypořádá s podstatou jeho námitek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13). Z těchto hledisek napadený rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů považovat nelze, jelikož městský soud se předmětnou žalobní námitkou zabýval v odstavcích 32 a 33 napadeného rozsudku a je zřejmé, proč ji neshledal důvodnou.

[15] Nejvyšší správní soud se přitom s posouzením této námitek městským soudem ztotožňuje. Nepřiznat úkonu správce daně účinky stavení nebo přerušení prekluzivní lhůty podle daňového řádu lze v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu pouze výjimečně (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2009, č. j. 7 Afs 36/2008-134, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 17. 2. 2006, č. j. 8 Afs 7/2005-96). To platí zejména pro fázi daňové exekuce, přičemž rozsudek ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 Afs 155/2018-26, ve kterém Nejvyšší správní soud exekučnímu příkazu účinek spočívající v přerušení lhůty pro placení daně nepřiznal, je v tomto směru ojedinělý a skutkově specifický (exekučním příkazem byl postižen bankovní účet zrušený již třináct let před jeho vydáním). Odepřít exekučnímu příkazu účinky přerušení prekluzivní lhůty pro placení daně podle § 160 odst. 2 daňového řádu tak bude v zásadě možné jen tehdy, pokud jeho objektivní nevykonatelnost bude od počátku zjevná a nepochybná.

[16] V posuzovaném případě však takové okolnosti shledat nelze. Podle obsahu daňového spisu byl exekuční příkaz vydán v návaznosti na výkaz nedoplateků ze dne 23. 11. 2015, sestavený po kontrole evidence daní, při které byl zjištěn nedoplatek u stěžovatelky ve výši 21.743.931 Kč. Nemožnost exekuční příkaz vykonat se pak správce daně dozvěděl na základě sdělení ze strany ČSSZ, která jej o aktuální nevykonatelnosti exekučního příkazu informovala přípisem ze dne 8. 12. 2015. Ačkoliv tedy byl exekuční příkaz vydán až ke konci prekluzivní lhůty k zaplacení daně, která by jinak skončila k 31. 12. 2015, z okolností případu nelze dovozovat, že by správce daně vydal exekuční příkaz účelově kvůli přerušení lhůty k placení daně s vědomím jeho nevykonatelnosti.

[17] V této souvislosti je vhodné připomenout, že neproveditelnost srážek ze mzdy nebo jiných příjmů po určitou dobu s účinností od 1. 1. 2014 není nadále důvodem pro zastavení exekuce, jak v napadeném rozsudku vyložil městský soud. Tím spíše se tedy obecně nemůže jednat o okolnost, která by měla vyloučit účinek přerušení prekluzivní lhůty exekučního příkazu. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s městským soudem, že exekuční příkaz měl v posuzovaném případě účinky přerušení lhůty pro placení daně podle § 160 odst. 2 daňového řádu. Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že povinnost provádět srážky ze starobního důchodu byla ČSSZ uložena již dříve, pak tato skutečnost nevyplývá z daňového spisu, kde je založeno pouze oznámení ČSSZ ze dne 27. 1. 2011, jehož obsahem je sdělení, že výše důchodu stěžovatelky nepodléhá exekučním srážkám.

[18] Důvodná není ani námitka stěžovatelky, že exekuční příkaz byl nicotný. Jak správně konstatoval v napadeném rozsudku městský soud, nicotnost rozhodnutí způsobují podle § 105 daňového řádu a judikatury Nejvyššího správního soudu pouze nejzávažnější vady rozhodnutí, např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v

pokračování

právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2007, č. j. 5 Afs 75/2007-161).

[19] Stěžovatelce nelze přisvědčit, že by nevykonatelnost exekučního příkazu způsobená nepostižitelností jejího starobního důchodu mohla způsobovat nicotnost tohoto exekučního příkazu pro jeho právní či faktickou neuskutečnitelnost ve smyslu § 105 odst. 2 písm. b) daňového řádu. Za právně neuskutečnitelné je nutno považovat rozhodnutí, které ukládá povinnost, právo nebo závažné určení něčeho zjevně protiprávního či dokonce trestného (např. uložení trestu odnětí svobody za přestupek). Za fakticky neuskutečnitelné je pak nutno považovat rozhodnutí, jehož obsah není v dané situaci objektivně možné splnit ani hypoteticky, nebo které je natolik neurčité, že není vůbec zřejmé, co má být splněno (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2018, č. j. 2 As 183/2018-26). V posuzovaném případě však taková situace dána není, jelikož nevykonatelnost exekučního příkazu je dána pouze aktuální výší starobního důchodu stěžovatelky, která nemusí být konečná, a nelze tak objektivně vyloučit změnu okolností, která by vykonatelnost exekučního příkazu umožnila, byť tato změna zároveň nikdy nastat nemusí. Ani ve výše zmíněném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 Afs 155/2018-26, kdy exekuční příkaz postihoval již dlouho zrušený bankovní účet, nebyla shledána nicotnost takového rozhodnutí. Tím spíše nelze shledat nicotnost exekučního příkazu v posuzovaném případě.

[20] Lze tedy shrnout, že napadený rozsudek je přezkoumatelný i zákonný a daňové řízení, které předcházelo jeho vydání, nebylo zatíženo žádnými vadami. Proto důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. nebyly naplněny.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[22] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl i o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

